

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8CoP/303/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7614212971
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Agnesa Hricová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:7614212971.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Agnesy Hricovej a členov senátu Mgr. Miloša Greguša a JUDr. Denisy Novotnej Mlinárscikovej v právnej veci navrhovateľky B. I. nar. XX.X.XXXX (ďalej len „matky“) bývajúcej na G. ul. č. XX v G. T. D. právne zastúpenej Advokátskou kanceláriou SLÚKA a partneri, s.r.o. so sídlom na Hviezdoslavovej ul. č. 41 v Spišskej Novej Vsi proti mužovi, ktorého otcovstvo má byť určené S. C. nar. X.XX.XXXX bývajúcemu v G., Z. XXXXX, K. (ďalej len „otca“), právne zastúpenému Advokátskou kanceláriou VIŠŇOVSKÁ s.r.o. so sídlom na Radničnom námestí č. 279/4 v Spišskej Novej Vsi v konaní o určenie otcovstva a o úprave rodičovských práv a povinností k mal. F. S. I. nar. XX.X.XXXX bývajúcej s navrhovateľkou zastúpenej kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves o odvolaní matky a otca proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves z 16.3.2020 č.k. 13C/95/2014-332 takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok v napadnutom výroku o určení výživného od otca pre maloletú F. S. I. a o zamietnutí návrhu matky na určenie výživného v prevyšujúcej časti.

Mení rozsudok vo výroku o dlžnom výživnom tak, že dlžné výživné v sume 10.267,62 Eur za obdobie od 18.7.2014 do 31.3.2020 je otec povinný zaplatiť matke maloletej do 90 dní od právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom rozhodol nasledovne:

I. Súd u r č u j e, že S. C., nar. X.XX.XXXX, je otcom mal. F. S. I., nar. XX.X.XXXX, z matky B. I., rod. D., nar. XX.X.XXXX.

II. Súd z v e r u j e mal. F. S. I., nar. XX.X.XXXX, do osobnej starostlivosti matky, ktorá je oprávnená a povinná maloletú zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach a otec je povinný prispievať na výživu maloletej výživným vo výške 150 € mesačne počnúc od 18.7.2014, ktoré výživné je povinný uhrádzať k rukám matky, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred.

III. Zaostalé výživné zo strany otca na mal. F. za obdobie od 18.7.2014 do 31.3.2020 v celkovej výške 10.267,62 € súd povoľuje otcovi splácať k rukám matky v mesačných splátkach po 300 € spolu s bežným výživným, pod stratou výhody splátok v prípade neuhradenia čo i len jednej z nich.

IV. V prevyšujúcej časti súd návrh matky ohľadom výživného z a m i e t a.

V. Súd styk otca s mal. F. n e u p r a v u j e.

VI. Štát má nárok voči otcovi S.ovi C.ovi, nar. 8.11.1969, na náhradu trov konania spočívajúcich v trovách znaleckého dokazovania vo výške 391,84 €, ktoré je povinný zaplatiť na účet Okresného súdu Spišská Nová Ves do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

VII. Štát nemá nárok na náhradu trov konania spočívajúcich v trovách za preklad.

VIII. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Proti výrokom o zamietnutí návrhu v prevyšujúcej časti a o dlžnom výživnom podala v zákonnej lehote odvolanie matka s návrhom, aby ich odvolací súd zmenil tak, že zaviazá otca prispievať jej na výživu maloletej 500 Eur mesačne od 26.9.2013 vždy do 15. dňa v mesiaci vopred. Časť z danej sumy 100 Eur navrhla, aby otec poukazoval na osobitný účet maloletej, ktorý jej na ten účel zriadi. Dlžné výživné za obdobie od 26.9.2013 do dňa rozhodnutia odvolacieho súdu navrhla zaviazat' otca splácať v pravidelných splátkach. Namietala, že súd pri určovaní výživného nezohľadnil, že otec riadne nepreukázal svoje príjmy a nežiadal otca, aby vysvetlil výrazný rozdiel medzi ním priznávanými príjmami a skutočnými zdaňovanými príjmami za roky 2013 až 2018. V tejto súvislosti poukázala na to, že podľa údajov z daňových priznaní otca bol jeho zdanený príjem (základ dane) za roky 2013 až 2018 v sume 9.274,53 Eur až 11.971,92 Eur. Na druhej strane otec pre účely daňových priznaní za rovnaké obdobie priznal príjem v rozmedzí od 0 do 2.574,17 Eur. V konaní pre zmenu tvrdil, že jeho ročný príjem je medzi 4.000,- Eur až 5.000,- Eur (podanie z 16.12.2014 a dožiadaný výsluch v Grécku), resp. 3.000,- Eur až 4.000,- Eur (jeho podanie z 24.7.2018). Poukázala na slovenský preklad daňových priznaní otca vyhotovený Ing. I. X., že príslušný grécky daňový úrad v Edesse určil základy dane za jednotlivé roky (zdanený príjem) tak, že k otcov priznaným príjmom (položka celkové priznané príjmy) pripočítal výdavkové položky, ktoré grécky úrad nepovažoval za daňové výdavky (pridaný rozdiel v položkách výdavkov). Má za to, že otec si ako osoba, ktorá má príjmy aj z inej než závislej činnosti, nesplnil povinnosť predložiť listinné podklady na zhodnotenie výšky svojich príjmov, resp. na vysvetlenie vyššie popísaných nezrovnalostí, v dôsledku čoho mal súd aplikovať § 63 ods. 1 zák. o rodine a vychádzať z fikcie, že jeho príjem je 20 násobok sumy životného minima, t.j. 4.204,- Eur mesačne. Pokiaľ ide o odôvodnené potreby mal. F. má za to, že všetky riadne zdokladovala, a to konkrétne výdavky na elektrinu (204 Eur/5 mesačne), na nájom (650/5 Eur mesačne), na škôlku (100 Eur mesačne), na oblečenie a obuv, potreby na hranie a maľovanie (150 Eur mesačne), na stravu, drogériu a lieky (200 Eur mesačne), iné voľnočasové aktivity, výlety zo škôlky (100 Eur mesačne), ako aj jednorazové výdavky na okuliare v sume 97,20 Eur. Do pozornosti dala aj skutočnosť, že od septembra 2020 sa zvýšia výdavky na maloletú, pretože nastúpi na základnú školu. Namietala tiež, že súd prvej inštancie nepriznal maloletej výživné už od narodenia, ale až od podania návrhu. V tejto súvislosti poukázala na to, že otec sa o maloletú vôbec nezaujímal a ani v súčasnosti nezaujíma, neplatí žiadne výživné a prenecháva jej celú starostlivosť o maloletú. Otec svoje otcovstvo bezohľadným spôsobom popieral až do času kým to bolo oficiálne preukázané znaleckým dokazovaním. Poznamenala, že otec ju očierňoval a zmanipuloval aj troch Grékov, aby v jeho prospech spravili pred gréckym notárom vykonštruované tzv. miestoprísažné vyhlásenie. Vo svetle týchto argumentov potom ani minimálna pomoc otca z rokov 2013 a 2014 nemení nič na existencii dôvodov hodných osobitného zreteľa, pre ktoré nemohla návrh na určenie otcovstva a úpravu rodičovských práv a povinností podať už v čase narodenia maloletej. Pokiaľ súd dospel k záveru, že otcovi nesmie byť na ťarchu miesto bydliska maloletej v Rakúsku uviedla, že tento argument je v príkrom rozpore so záujmami maloletej, ako aj so zákonom o rodine. Poznamenala, že ak by si nenašla prácu a neskôr aj rodinné zázemie v Rakúsku, nikdy by nebola schopná zabezpečiť pre maloletú dôstojný život na Slovensku.

3. Kolízny opatrovník sa vo vyjadrení priklonil k odvolaniu matky, že mal. dieťa sa má podieľať na životnej úrovni rodičov, ak to dovoľujú ich možnosti a schopnosti.

4. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky a k vyjadreniu kolízneho opatrovníka spochybnil, že by matka každý mesiac potrebovala kupovať maloletej šatstvo a ďalšie v sume, ktorú si uplatnila. Aj výdavky na výlety v sume 100 Eur mesačne sú nadhodnotené a sporné. Má za to, že mu jeho finančná situácia nedovoľuje prispievať na výživu maloletej viac ako 50 Eur mesačne, a to aj napriek tomu, že výdavky na maloletú sú možno vyššie. Vyjadril názor, že dostatočne preukázal svoje príjmy a majetkové pomery. V tejto súvislosti zopakoval, že nemá nič spoločné so živnosťou svojho brata, čo vyplýva z potvrdenia Daňového úradu v Pelle pod č. 006296/07/03/1996, zo Stavebného povolenia vydaného pod číslom 17/2007, z čestného vyhlásenia zo dňa 20.8.2008, ako aj z potvrdenia o prijatí platby za pripojenie elektriny. Jediný vzťah, ktorý má k nehnuteľnosti, kde sa nachádza živnosť jeho brata, je

jeho spoluvlastnícky podiel vo výške 50% poľnohospodárskeho pozemku. Podľa zmluvy o prenájme vo forme notárskeho zápisu prenájom skončil dňa 29.11.2017, došlo k jeho obnoveniu a prenájom aj naďalej pokračuje. Uviedol, že jeho príjmy sú skutočne 4.000 - 5.000,- Eur ročne z poľnohospodárskej práce. Z potvrdenia o úhrade poistenia od poisťovne pod číslom K. A. 37026/a s číslom protokolu D.Y. je zrejmé, že je poľnohospodár a je poistený v Poisťovni poľnohospodárov. Pokiaľ ide o jeho majetkové pomery, vlastní rodinný dom o rozlohe 96,86 m² postavený v roku 1999 z úveru od banky, v ktorom býva so svojou rodinou. Okrem toho vlastní 50 % podiel v obchode s rozlohou 79,88 m², kde nebola ani zavedená elektrina. Má tiež vo vlastníctve 3 poľnohospodárske pozemky o rozlohe 4.200 m², 2.158m² a 2.625m² vo výške 50% nedeliteľnej polovice. Podiel na druhom pozemku prenajíma svojmu bratovi na prevádzkovanie živnosti, za čo mu platí 200 Eur ročne. Zvyšné poľnohospodárske pôdy obrába a sadí na nich sezónne plodiny, z ktorých má príjem približne 3.000,- Eur ročne. Poľnohospodárske plodiny majú však vysoké náklady na výrobu a nemajú vyhladky na vývoz na európske trhy. Navyše, pracuje aj príležitostne tak 2-3 krát do mesiaca za 25 Eur na deň tak, že vypomáha bratovi, ktorý sa venuje inštalácii hliníkových okien do budov. Vysvetlil svoje daňové priznania a dodal, že jeho finančná situácia sa od roku 2013 nezlepšila, práve naopak, zhoršuje sa v dôsledku poklesu zákaziek v časoch ťažkej hospodárskej krízy, ktorá je v Grécku. Dodal, že nedisponuje žiadnymi prostriedkami na účtoch v banke. Pred 3 rokmi si jeho manželka otvorila obchod za finančnej pomoci svojich rodičov s predajom dámskeho oblečenia a nedarí sa jej. Je preto nemysliteľné, že by mal ešte aj nejaké osobné záľuby a chodil na dovolenky tak, ako prezentuje matka. Jeho manželka, ani deti nevlastnia žiaden majetok. Vlastní staré poľnohospodárske auto z roku 1998 a manželka má auto z roku 2003 v hodnote každé asi 1.500,- Eur. Navrhol, aby bolo výživné priznané až od právoplatnosti rozsudku. Tvrdí, že mu veľa krát stáva, že je nútený financovať výdaje na stravu rodiny pomocou úveru, alebo finančnej pomoci od tretích osôb a príbuzných. Uviedol, že zo sumy matkou navrhovaného výživného 500 Eur mesačne je v Grécku schopná vyžiť celá jeho 4 členná rodina na mesiac. Náklady, ktorá má matka na domácnosť, nie sú potrebami maloletej, ale matky. Matka má okrem maloletej ešte tri deti na ktoré dostáva prídavky v Rakúsku vo výške cca 1000 Eur mesačne, ktoré jej musia stačiť na zabezpečenie ich potrieb. Vyjadril názor, že partner matky, s ktorým má dve deti, sa zásadným spôsobom podieľa na uhrádzaní životných nákladov celej rodiny. Namietla, že jeho príjem nebol vôbec skúmaný. Jeho príjem naopak nepostačuje ani na úhradu základných výdavkov jeho rodiny. Dodal, že jeho manželka v posledných rokoch čelila vážnym zdravotným problémom, podstúpila operáciu a doposiaľ nevie, aký bude mať jej stav vývoj. V prípade, ak by ho súd zaviazal prispievať na výživu maloletej v určenom rozsahu, nemal by ako uspokojovať jeho ďalšie dve vyživovacie povinnosti nehovoriac o tom, že by mu neostala ani čiastka zodpovedajúca životnému minimu. Z tvrdení matky usudzuje, že je na tom určite lepšie, ako on. Má tiež za to, že matka nemusela začať žiť v Rakúsku, kde sú náklady na život podstatne vyššie, ako na Slovensku.

5. Proti výrokom o určení výživného a o dlžnom výživnom podal odvolanie otec maloletej s návrhom, aby ich odvolací súd zmenil tak, že mu určí výživné na 50 Eur mesačne od právoplatnosti rozsudku a zruší výrok o dlžnom výživnom. Alternatívne navrhol, aby ho súd zaviazal prispievať na výživu maloletej 50 Eur mesačne 18.7.2014 a dlžné výživné v celkovej sume 3.422,54 Eur za obdobie od 18.7.2014 do 31.3.2020 mu povolí splácať po 50 Eur mesačne s bežným výživným pod stratou výhody splátok v prípade neuhradenia čo i len jednej z nich. Alternatívne navrhol aj zrušiť rozsudok v napadnutých výrokoch a vec v tomto rozsahu vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Ním uvedená výška ročného príjmu preukazuje, že k dispozícii má maximálne sumu 420 Eur mesačne, z ktorej musí vyžiť celá jeho 4 členná rodina. V ďalšom texte odvolania zotrval na svojom vyjadrení k odvolaniu matky.

6. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu otca navrhol toto zamietnuť ako nedôvodné.

7. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že súd naďalej zavádza a klame o svojich príjmových a majetkových pomeroch. Zopakovala, že na Slovensku by nebola schopná užiť svoje mal. deti, preto bola nútená odísť do Rakúska. Spochybnila aj tvrdenie otca, že na svoje deti dostáva prídavky v sume 1.000,- Eur mesačne, pretože v skutočnosti je to necelých 600 Eur na tri maloleté deti. Pripomenula, že otec jej od mája 2014 nezaplatil na maloletú ani jeden cent a neinformuje sa o tom, ako sa maloletá má. Konfrontujúc tvrdenia otca o jeho zlej životnej úrovni doložila do spisu fotografie manželky otca, p. J. zo sociálnej siete, z ktorých je podľa nej zrejmé, že rodina otca si aj naďalej môže dovoliť nákladné trávenie voľného času (dovolenka pri mori - vid' zábery z ostrova Korfu, trávenie času v reštauráciách, nočných kluboch a na koncertoch).

8. Ďalšie vyjadrenia vo veci neboli podané.

9. Výroky rozsudku o určení otcovstva, o zverení maloletej do osobnej starostlivosti matky, o styku otca s maloletou, a o trovách štátu neboli odvolaním napadnuté, nadobudli právoplatnosť, preto neboli predmetom odvolacieho konania (§ 367 ods. 2 CSP).

10. Konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa prejednávajú a rozhodujú podľa Zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“).

11. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

12. Podľa § 387 ods. 1 Zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

13. Odvolací súd preskúmal napadnuté výroky rozsudku súdu prvej inštancie aj s konaním, ktoré im predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z § 65 a § 66 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav, posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine a zákonne rozhodol o určení výživného od otca pre maloletú F. a o zamietnutí návrhu matky v prevyšujúcej časti, pričom v odôvodnení sa vysporiadal so všetkými podstatnými skutočnosťami, ktoré tvorili podklad jeho rozhodnutia a s jeho závermi sa v plnom rozsahu stotožňuje aj odvolací súd. Rodičia maloletej v odvolaniach neuviedli žiadne podstatné skutočnosti, ktoré by spochybňovali závery súdu prvej inštancie ohľadom určenia výživného, pričom ich odvolacia argumentácia je takmer totožná s obranou v konaní na súde prvej inštancie, s ktorou sa súd v napadnutom rozsudku vysporiadal. Úvahy súdu prvej inštancie týkajúce sa posúdenia príjmov otca, ako aj jeho celkových majetkových pomerov a životnej úrovne, z ktorých súd prvej inštancie vychádzal pri rozhodovaní o určení výživného, nie sú svojvoľné, ale vychádzajú z ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu.

14. K odvolacím námietkam otca odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie správne aplikoval § 75 ods. 1 Zákona o rodine, ktorý umožňuje súdu pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti vychádzať tzv. princípu potenciality príjmov, ktorý má prednosť pred princípom fakticity. Ak sa súdu deklarovaný príjem povinného dôvodne javí ako nepravdivý, je jeho povinnosťou prihliadať na celkové životné pomery povinného a na tzv. potencialitu jeho príjmov, t.j. na jeho zjavne nevyužité schopnosti, nielen reálne, ale aj tie, ktoré by mohol dosahovať, ak by dostatočne využíval či už svoju kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosti, zručnosti, pracovné skúsenosti, zdravotný stav, ako aj možnosti dané jeho vekom. Správne konštatoval súd prvej inštancie, že otcom prezentovaný príjem nekorešponduje s jeho životnou úrovňou a výdavkami. Aj odvolací súd dospel k presvedčeniu, že pomery otca sú lepšie, ako ich prezentoval v priebehu konania na súde prvej inštancie, ako aj v priebehu odvolacieho konania a dostatočne odôvodňujú záver o jeho priemernej životnej úrovni, preto v súlade s ust. § 62 ods. 2 Zákona o rodine možno očakávať, že rovnaký štandard umožní aj svojmu dieťaťu formou výživného, čo je v súlade s požiadavkou, že dieťa, rodičia ktorého nežijú spolu, má mať takú životnú úroveň, ako keby spoločité rodičov existovalo. Napokon, takúto priemernú životnú úroveň majú nepochybne zabezpečenú aj obaja starší synovia otca pochádzajúci z jeho manželstva, ktorí študujú mimo miesta svojho bydliska na vysokej a strednej škole za približne 400 Eur mesačne. Odvolací súd neuveril otcovi, že si na ich štúdium, resp. na základné potreby domácnosti musí požíčovať, pretože otec túto skutočnosť nijako nepreukázal. Z fotografií, ktoré do spisu doložila matka je zrejmé, že rodina otca trávi voľný čas aj v reštauráciách, kaviarňach, na koncertoch, na zimnej a letnej dovolenke, čo vyvracia tvrdenia otca, že zo svojho príjmu nevie uspokojovať ani najzákladnejšie potreby rodiny a žijú na hranici chudoby. Takto prezentovaná životná úroveň otca zodpovedá priemerne zarábajúcemu človeku a opodstatňuje tak aj priznanie výživného v zodpovedajúcej priemernej výške 150 Eur mesačne pre maloleté dieťa v predškolskom a následne aj v školskom veku. Priznanie výživného v otcom navrhovanej výške 50 Eur mesačne by podľa názoru odvolacieho súdu nekorešpondovalo so životnou úrovňou rodiny otca a v žiadnom prípade nezodpovedá ani odôvodneným potrebám maloletej F., a to ani v prípade, ak by žila na Slovensku. Rozhodnúť v súlade s návrhom otca by v tomto prípade znamenalo neúmerne posunúť väčší podiel zodpovednosti za duševný a fyzický rast maloletej na matku maloletej, čo by

bolo nepochybne v rozpore aj s relevantnými ustanoveniami Zákona o rodine. Odvolací súd v tejto súvislosti uvádza, že plnením vyživovacej povinnosti je aj osobná starostlivosť o dieťa a starostlivosť o domácnosť, v ktorej dieťa žije a tieto v danej veci realizuje výlučne matka. K ďalším odvolacím námietkam otca odvolací súd uvádza, že nebolo zistené, že by matka poberala v Rakúsku na mal. deti prídavky až v rozsahu 1.000,- Eur mesačne, ako sa snažil otec presvedčiť odvolací súd a docieľiť tak určenie svojej vyživovacej povinnosti v nižšom rozsahu. Aj keď sú prídavky na mal. dieťa v Rakúsku vyššie, ako na Slovensku a v omnoho väčšej miere umožňujú uspokojovať z nich odôvodnené potreby mal. dieťaťa, je zároveň potrebné dodať, že vyššia životná úroveň v Rakúsku sa prejavuje aj vo vyššom rozsahu odôvodnených potrieb mal. dieťaťa. Výživné v určenom rozsahu 150 Eur mesačne podľa názoru odvolacieho súdu zodpovedá životnej úrovni otca, odôvodneným potrebám maloletej, výške rodinných prídavkov v Rakúsku, aj podielu matky na vyživovacej povinnosti maloletej.

15. Pokiaľ ide o ďalšie odvolacie námietky otca ohľadom toho, že súd prvej inštancie nezisťoval príjem manžela matky maloletej a nezohľadnil jeho podiel na výdavkoch domácnosti, odvolací súd zdôrazňuje, že manžel matky nemá vyživovaciu povinnosť k maloletej F., a teda otca nezbavuje povinnosti prispievať na primeranú výživu dieťaťa. Odvolací súd nepovažoval za potrebné osobitne sa vysporiadať s niektorými odôvodnenými potrebami maloletej, ktorých rozsah otec spochybňoval, pretože sú vzhľadom na priznané výživné irelevantné. Odvolací súd neakceptoval ani návrh otca na určenie výživného od právoplatnosti rozsudku, pretože podmienky pre určenie výživného boli splnené ku dňu podania návrhu matkou tak, ako to správne konštatoval aj súd prvej inštancie. V priebehu konania nebolo zistené, že by si otec od podania návrhu nejakým spôsobom plnil svoju vyživovaciu povinnosť, či už osobnou starostlivosťou o maloletú, o domácnosť, v ktorej žije, alebo akoukoľvek finančnou formou. Z uvedených dôvodov odvolací súd nevyhovel návrhu otca na určenie výživného na 50 Eur od právoplatnosti rozsudku, ani od podania návrhu.

16. K odvolacím námietkam matky odvolací súd uvádza, že aj keď by odôvodnené potreby maloletej nepochybne opodstatňovali určenie výživného vo väčšom rozsahu, tieto nie sú jediným limitujúcim kritériom rozhodným pre určenie výživného. Zo životnej úrovne otca odvolací súd nezistil, že by bolo spravodlivé požadovať od neho, aby matke prispieval na väčšinu z ňou vyčíslených odôvodnených potrieb maloletej až v rozsahu 500 Eur mesačne, keď časť z vyčíslených potrieb predstavovala sporivú časť (100 Eur) a väčšiu časť výdavkov vie matka uspokojovať z pomerne vysokého rodinného prídavku, ktorý na maloletú pobera v Rakúsku v sume takmer 200 Eur mesačne. Pokiaľ matka žiadala, aby sa pri posudzovaní možnosti a schopnosti otca vychádzalo z jeho fiktívneho príjmu podľa § 63 ods. 1 Zákona o rodine a nie z príjmu potencionalneho podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, odvolací súd uvádza, že cieľom ustanovenia § 63 Zákona o rodine je umožniť súdu zistiť výšku zárobkových možností povinného rodiča v prípade, ak má príjmy aj z inej než závislej činnosti a povinný rodič zo špekulatívnych dôvodov nemá snahu predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov, resp. ich súdu nepreukáže alebo nesprístupní. Aké konkrétne podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov je rodič povinný súdu preukázať závisí od každého konkrétneho prípadu a je vecou súdu, ktoré podklady bude od rodiča požadovať. Zásadným vodítkom pre úvahu súdu, ktoré konkrétne podklady budú relevantné pre posúdenie možnosti, schopnosti a majetkových pomerov povinného rodiča je životná úroveň rodiča, ktorá sa spravidla prejavuje spôsobom jeho života, výškou životných nákladov, vlastníctvom hnutelných a nehnuteľných vecí, prípadne spôsobom nakladania s nimi a podobne. V prípade podnikateľského subjektu je základom daňové priznanie či už fyzickej alebo právnickej osoby, okrem ktorého si môže súd na verifikáciu tvrdení účastníkov konania vyžiadať ďalšie podklady, napríklad výpisy z bankových účtov a podobne. Až v prípade, ak povinný rodič nepredloží súdu požadované doklady a uvedené skutočnosti nie je možné zistiť iným spôsobom, pričom životná úroveň povinného rodiča nasvedčuje tomu, že ním prezentované výsledky jeho podnikateľskej činnosti nie sú v súlade s predloženými podkladmi a povinný odmieta poskytnúť ďalšie podklady, resp. sprístupniť súdu údaje podľa osobitného predpisu potrebné pre správne vyhodnotenie jeho možnosti, schopnosti a majetkových pomerov, prichádza do úvahy aplikácia ust. § 63 ods. 1 Zákona o rodine, teda súd vychádza z fikcie príjmu povinného rodiča, teda z 20-násobku sumy životného minima. V preskúmanej veci ani odvolací súd nezistil dôvody pre aplikáciu § 63 ods. 1 Zák. o rodine, pretože otec predložil všetky doklady, na ktoré ho súd vyzval v podaní z č.l. 215 (daňové priznania a iné písomné dôkazy, ktorými preukáže svoj príjem). Je tiež potrebné zdôrazniť, že súd mal v tomto smere sťažnú situáciu, pretože otec je občanom Gréckej republiky, kde platia iné predpisy pre samostatne zárobkovo činné osoby, čo sa týka evidencie príjmov a výdavkov, sociálneho zabezpečenia a daňových povinností, ako na Slovensku. Z predloženého spisu je zrejmé, že otec v rozhodnom období pre posudzovanie všetkých podstatných kritérií nenadobudol do vlastníctva žiadny

nehnutelný, ani hnutelný majetok a ani z fotografií, ktoré matka predložila nevyplýva, že by žil až takým nadštandardným spôsobom života, ktorý by nasvedčoval, že by mohol zarábať až 4.204,- Eur mesačne (20 násobok sumy životného minima). Napokon, daňové priznania otca za roky 2013 až 2018, na ktoré matka poukazovala v odvolacom konaní, a v ktorých otec podľa nej vykázal základ dane od 9.274,53 Eur až 11.971,812 Eur, zodpovedajú po odpočítaní dane záverom súdu prvej inštancie, aj odvolacieho súdu o priemernej životnej úrovni otca, z ktorej súd aj vychádzal pri určení výživného.

17. V danej veci nebolo možné vyhovieť matke a určiť výživné až na 500 Eur mesačne aj preto, že časť z tejto sumy 100 Eur matka žiadala priznať na sporivú, a nie spotrebnú časť výživného a väčšiu časť z odôvodnených potrieb má maloletá zabezpečenú práve z prídavku na dieťa, ktorý matka poberá v Rakúsku takmer vo výške 200 Eur mesačne len na maloletú (a ďalších takmer 400 Eur mesačne na ďalšie jej dve mal. deti). V tomto smere odvolací súd považuje za potrebné dodať, že prídavok na dieťa, ktorý rodič poberá, nie je súčasťou príjmu rodiča, nakoľko ide o štátnu dávku, ktorá je priamo určená na zabezpečenie výchovy a výživy dieťaťa a na tento účel musí byť aj použitá. Navyše, otec má okrem maloletej F. vyživovaciu povinnosť aj k dvom starším synom, ktorí študujú na strednej a vysokej škole v Grécku a určiť výživné na 500 Eur mesačne by nebolo proporcionálne k rozsahu ich deklarovovaných odôvodnených potrieb, ani k preukázanej životnej úrovni rodiny otca. Pokiaľ ide o počiatok priznania výživného, odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že v danej veci neboli splnené podmienky pre spätné priznanie výživného od narodenia maloletej, ale len od podania návrhu na určenie otcovstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností. Na tomto závere nič nemení ani skutočnosť, že otec účelovo sponchyboval svoje otcovstvo v tomto konaní, pretože tieto okolnosti nastali až po podaní návrhu a boli zohľadnené pri splatnosti dlhu na výživnom. Ako si to správne všimol súd prvej inštancie, otec sa o maloletú prestal zaujímať až v máji 2014, kedy sa o maloletej F. dozvedela jeho manželka, dovtedy matku s maloletou podporoval aj finančne. Matka sa pred kolíznym opatrovníkom vyjadрила, že od narodenia maloletej sa s nimi otec stretával denne a finančne pomáhal pri zabezpečovaní všetkých potrieb maloletej, aj matky (č.l. 13 spisu) a nie len minimálnych, ako tvrdila v podanom odvolaní. Od februára 2014, kedy matka odišla s maloletou na Slovensko do mája 2014, otec poslal na výživu maloletej 300 Eur. Okolnosti, ktoré nastali od narodenia maloletej do podania návrhu na určenie otcovstva preto v danej veci nebolo možné vyhodnotiť ako dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré matka nemohla podať svoj návrh skôr a ktoré by spravodlivo opodstatňovali priznanie výživného pred podaním návrhu.

18. Z uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok vo výroku o zvýšení výživného a o zamietnutí návrhu matky v prevyšujúcej časti ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP a podľa § 387 ods. 2 CSP sa v odôvodnení obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a na zdôraznenie doplnil ďalšie dôvody.

19. Podľa § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

20. Podľa § 232 ods. 3 CSP, lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

21. Z citovaného ustanovenia nepochybne vyplýva, že zákonnou lehotou na plnenie sú tri dni, ktoré plynú od právoplatnosti rozsudku. Súd však môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu, prípadne splátky peňažného plnenia, a to sám nezávisle na návrhu účastníkov konania, pričom takúto výnimku zo splatnosti musí odôvodniť úvahou, či povolenie takejto výhody je vhodné so zreteľom na pomery toho, komu sa povinnosť plnenia ukladá, na výšku prisúdeného nároku alebo na iné okolnosti prípadu. Súd je povinný prihliadať na postoj povinného k plneniu, ako aj na to, či povolenie takejto výhody nebude mať ťaživý dopad na oprávneného, prípadne, či je možné od neho spravodlivo žiadať strpenie plnenia v splátkach alebo v dlhšej ako zákonnej trojdňovej lehote. Zvláštnu pozornosť je vždy potrebné venovať povoleniu výhody splátok alebo dlhšej splatnosti v konaniach týkajúcich sa výživného a predovšetkým výživného pre maloleté dieťa, ktoré nie je schopné samé sa živiť, ktoré je okrem iného prednostnou pohľadávkou so zreteľom na naliehavosť potreby, ktorej výživné slúži.

22. Odvolací súd dospel k presvedčeniu, že súd prvej inštancie nepostupoval správne, ak povolil otcovi splácať dlh na výživnom po 300 Eur mesačne. V preskúmanej veci podľa názoru odvolacieho súdu najmä vzhľadom na postoj otca k jeho vyživovacej povinnosti po podaní návrhu, neboli splnené podmienky na aplikáciu výnimky zo splatnosti dlhu na výživnom, ale len na predĺženie lehoty splatnosti dlhu z 3 dní na 90 dní so zreteľom na správne vypočítanú výšku dlhu v sume 10.267,62 Eur od 18.7.2014 do

31.3.2020. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že ani matka mal. F. nebola pri uspokojovaní potrieb maloletej zvýhodnená splátkami a musela ich uspokojovať tak, ako postupne vznikali. Odvolací súd poukazuje na to, že plnenie vyživovacej povinnosti je zákonnou povinnosťou otca, ktorá nevzniká až rozhodnutím súdu, ale trvá počas celej doby existencie rodinnoprávneho vzťahu rodič - dieťa s tým, že súd určuje len jej rozsah, ak nie je plnená vôbec alebo v dostatočnom rozsahu, a to do doby kým dieťa nenadobudne schopnosť živiť sa samé. Pre úplnosť je potrebné dodať, že rozsudky o výživnom sú vykonateľné ich doručením (§ 44 CMP), čím zákonodarca opätovne zdôrazňuje prioritu plnenia výživného vo vzťahu k iným záväzkom povinného. Otec sa na možnosť určenia výživného mohol a mal pripraviť už minimálne od doručenia návrhu na určenie otcovstva v roku 2014, a ak by si každý mesiac odkladal 115 Eur mesačne (ako sám alternatívne navrhoval v odvolacom petite, že je schopný prispievať na maloletú aj so splátkami dlhu na výživnom), za 89 mesiacov (od januára 2015 do mája 2022, kedy rozhodoval odvolací súd) by si našetril na celý dlh na výživnom. Až takto upravená splatnosť dlžného výživného spĺňa účel výživného. Odvolací súd preto zmenil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o splatnosti dlžného výživného tak, že otcovi povolil uhradiť dlh do 90 dní od doručenia rozsudku s tým, že povolenie takejto výhody nebude mať ťaživý dopad na maloletú a jej matku a citeľnejšie skompenzuje práve vyššie jednorazové objektívne výdavky, ktoré matka mala v súvislosti s nástupom maloletej na základnú školu.

23. Toto rozhodnutie senát prijal v pomere hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je :

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania.